

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

březen 2023

KNIHOVNA MUZEA JINDŘICHOHRADECKA V ROCE 2022

V loňském roce se vracel provoz knihovny do režimu a podmínek z let předcházejících tzv. „covidovému období“. Badatelé a uživatelé se vrátili osobně do knihovny, ale nadále využívali také online služby, k nimž našli cestu především během omezení z předcházejících let. Zásadní změnou pro provoz knihovny i pro naše uživatele bylo zavedení nového automatizovaného knihovního systému Tritius. Díky jeho možnostem a spolupráci největších muzejních knihoven Jihočeského kraje tak mohou uživatelé vyhledávat v online katalogu zpřístupňujícím fondy knihovny Muzea Jindřichohradecka, ale též využívat sdílený katalog jindřichohradecké muzejní knihovny, knihovny Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Prachatického muzea a Prácheňského muzea v Písku. Do tohoto katalogu se v dohledné době připojí i knihovna Husitského muzea v Táboře.

V roce 2022 se v naší knihovně fyzicky registrovalo téměř 100 uživatelů, jimž bylo během 333 návštěv předloženo 1107 dokumentů. Online katalog knihovny využilo 747 čtenářů

a digitální knihovnu Kramerius 4 908 návštěvníků. Mezi registrovanými uživateli naší knihovny také roste počet zájemců o přístup do celostátní databáze Dfla nedostupná na trhu (DNNT), který pro ně knihovna zřizuje. Digitální knihovna Muzea Jindřichohradecka Kramerius nabízí v současné době přes 380 000 stran regionálních periodik a monografií. V roce 2022 byly pro naši knihovnu zhotoveny na digitalizačním pracovišti Jihočeské vědecké knihovny digitální kopie *Jindřichohradeckého deníku* z let 2013–2019 a *Jindřichohradeckého kulturního zpravodaje* z let 1972–1980. Dále byla v rámci projektu Kulinařské dědictví/Kulinarisches Erbe ATCZ288 - ATCZ kulinarisch provedena digitalizace souboru téměř padesát kuchářských knih a příruček pro domácnost



Detail „zeměpisných hodin“ z Homannova atlasu
z roku 1714 (MJH, S 2437)

a hospodářství datovaných od první poloviny 18. do 20. století, která byla spolufinancována z programu INTERREG V-A Rakousko - Česká republika. V roce 2022 pokračovalo Muzeum Jindřichohradecka také v digitalizaci vzácných rukopisů a starých tisků v rámci dotačního

programu VISK6. V 8. etapě projektu byly digitalizovány dva tisky modlitebních knih německého kapucína Martina z Kochemu ze 17. a 18. století a jeden rukopis modlitební knihy z konce 18. století. Počet titulů z muzejní knihovny přístupných v evropské digitální knihovně Manuscriptorium tím vzrostl na rovnou stovku.

Do odborné knihovny přibýlo 62 knihovních jednotek, do knižních sbírek bylo zapsáno celkem 41 inventární číslo. Dokončeny byly restaurátorské zásahy na 30 knihách. Restaurován byl například soubor jindřichohradeckých tisků, z nichž vyniká unikátní, jinde nedochovaný výstisk Kochemova *Zlatého nebeklíče* z roku 1760 a *Malého nebeklíče* z roku 1771 nebo Liškova učebnice češtiny vydaná v Landfrasově tiskárně v roce 1821. Mezi restaurovanými starými tisky se nachází např. dílo právníka Jana Jakuba Weingartena (1629–1701) o městském právu, vydané v roce 1700, na jehož titulním listu je vlastnický zápis knihovny jindřichohradecké jezuitské koleje nebo staré tisky z knihovny zdejšího probošta Vojtěcha Benedikta Juhna. Mezi rukopisy vyniká svou jemnou výzdobou *Krásná modlitví knížka* Františka Růžičky z roku 1816.

Nejrozsáhlejší soubory knižních sbírek byly vystaveny na dvou stěžejních výstavách loňské sezóny – na výstavě *Jindřichův Hradec sobě! Z historie jindřichohradeckých pěveckých a divadelních spolků* a na výstavě *Štrůdl, cvíboch, Buchtel a Dalken aneb střípky z vídeňské kuchyně v Jindřichově Hradci*.

V rámci celostátní akce Týden knihoven byl v roce 2022 připraven edukační program pro školy navazující na výstavu *Horní náměstí – místo paměti*, který akcentoval knihovnu jako badatelské prostředí pro přípravu výstav i zájemce o téma z řad návštěvníků a badatelské veřejnosti. Součástí programu byla návštěva veřejných prostor knihovny.

V letošním roce budou knižní sbírky prezentovány na výstavách *NA CESTÁCH... za zázrakem, dobrodružstvím, poznáním, za prací či lepším životem*, dále na výstavě *V zámku a v podzámčí*.



Exkurze v knihovně v rámci Týdne knihoven



Z nových přírůstků do knižních sbírek

č. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách Muzea Jindřichohradecka a na výstavě *Architekt a skaut Karel Chudomelka* věnované významnému jindřichohradeckému rodákovi.

Knihovna je otevřena pro veřejnost vždy v pondělí a ve středu 12.30 až 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě. Online katalog knihovny a digitální dokumenty naleznete na stránkách muzea pod záložkou knihovna (www.mjh.cz).

Štěpánka Běhalová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

MEZIVÁLEČNÍ SOCHAŘI – JAN VÍTĚZSLAV DUŠEK (část 2)

Paradoxně deset let po slavnostním odhalení sochy mistra Jana Husa došlo na konci léta roku 1933 k ostrému mediálnímu ataku proti osobnosti sochaře Jana Vítězslava Duška. V periodiku Zájmy Českomoravské vysočiny vyšel fejeton, ve kterém byl Dušek autorem článku nařčen, že se nezachoval při vzniku Husovy sochy korektně ke svému tehdejšímu zaměstnanci – sochaři Václavu Neubauerovi. Spor se rozhořel naplno, napadený Dušek reagoval v Ohlase od Nežárky a v zájmu přesnosti a pravdy podrobně popsal celý průběh prací a zveřejnil i jednotlivé výdaje. Navíc chtěl vše řešit soudní cestou, pokud by i nadále kolovaly po Hradci pomluvy. Naštěstí se situace uklidnila a na soudní spor nedošlo. Oba sochaři tak ve městě pokračovali i nadále každý ve svých uměleckých realizacích.

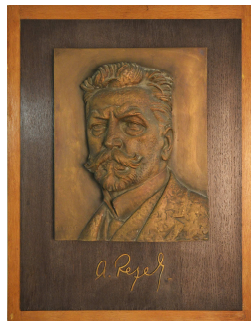
V polovině 30. let 20. století se městská rada rozhodla, že uctí památku významného jindřichohradeckého rodáka, profesora a ministra krajana Antonína Rezka (1853–1909). Pro tuto příležitost vzniklý komitét rozhodl, že bude Rezkův rodný dům č. p. 78/II osazen reliéfně zdobenou deskou.

V prosinci roku 1935 oslovil sochaře Duška, který zakázku přijal a v únoru následujícího roku na ní začal pracovat. Na

začátku května byla již pamětní deska hotova a umístěna na Rezkův rodný dům. Bronzový reliéf s ministrovým portrétem, který odlila známá pražská firma Franta Anýž, usadil autor do levého horního rohu desky z tmavé švédské žuly, do níž vytesal pamětní nápis. Vše orámoval umělým kamenem imitujícím pískovec. Během tvůrčího procesu vznikl i jeden patinovaný odlitek ze sádry. Celková cena za umělecké dílo se vyšplhala na konečných 4066 Kč, přičemž byla téměř celá uhrazena z veřejné sbírky a z peněz od příbuzných.

Oslavy probíhaly ve dnech 30. – 31. května 1936. Vše začalo již v sobotu promenádním koncertem a slavnostním večerem. Na druhý den akce pokračovala od 10 hodin dopoledne představením samotné desky za bohaté účasti veřejnosti a řady významných osobností vysokoškolského a politického života. Přítomni byli i zástupci rodiny Rezkových. O hodinu později se účastníci přesunuli do muzea, kde byla neméně slavnostně otevřena tzv. Síní rodáků. Město si tak opožděně, ale s velkou grácií připomnělo jednoho ze svých významných rodáků.

Pravděpodobně na počátku II. světové války byl původní bronzový reliéf odstraněn a uschován. V roce 1943 pak objednal spolek Přátel starého Jindř. Hradce u sochaře Duška reliéf nový, tentokrát vytvořený z tmavého dioritu. Jelikož původní deska měla také černou barvu, byla vyměněna autorem za desku z růžové žuly. Takto autorsky upravená varianta zůstala na domě zachována dodnes. Originál bronzového reliéfu byl v roce 1947 zapsán do muzejní sbírky. Avšak ani tato nadvakrát předělávaná umělecká zakázka se nestala poslední Duškovou uměleckou stopou v Jindřichově Hradci.



Z p r á v y

**VŠECHNY EXPOZICE MUZEA JINDŘICHOHRADSKA JSOU DO
31. BŘEZNA 2023 PRO VEŘEJNOST UZAVŘENY.
NA NÁVŠTĚVNÍKY A PŘÍZNIVCE SE TĚŠÍME V NOVÉ SEZÓNĚ.**

KNIHOVNA MUZEA JINDŘICHOHRADSKA S BADATELNOU VE ŠTÍTNÉHO ULICI CELOROČNĚ POSKYTUJE SLUŽBY PRO VEŘEJNOST V PONDĚLÍ A VE STŘEDU OD 12.30 DO 15.30 HODIN, jindy po předchozí domluvě. Knihovna nabízí zájemcům prezenční výpůjční služby z odborného fondu knihovny i ze sbírkových fondů muzea, meziknihovní výpůjční služby, reprografické, bibliografické a rešeršní služby. Osobní návštěvu lze objednat předem emailem: behalova@mjh.cz.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na přednášku doc. PhDr. Daniela Drápaly, Ph.D. **ČÍ JE VLASTNĚ KULTURNÍ DĚDICTVÍ?** Setkání se uskuteční **v pondělí 13. března 2023 v 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17 hodin.

Nový svazek **VLASTIVĚDNÉHO SBORNÍKU DAČICKA, JINDŘICHOHRADSKA A TŘEBOŇSKA** je pro zájemce k dispozici od začátku března. Obsahuje řadu příspěvků týkajících se historie regionu – samotného města Jindřichův Hradec, oblasti Dačicka, Novobystřicka i Třeboňska. Pozornost je věnována například demografickému a územnímu vývoji Jindřichova Hradce, vzniku Českých Velenic, nebo JUDr. Karlu Jičínskému, centrálnímu řediteli czerninských panství. Témata dalších příspěvků souvisejí s mnoha místy regionu, například s Dačicemi, Deštnou, Hůrkami, Kardašovou Řečicí, Kostelní Radouň, Košťálkovem, Novou Bystřicí, Třeboní nebo Vojňovem.

Srdečně Vás zveme na **VELIKONOČNÍ VESELICI**. Slavnost se uskuteční v sobotu **1. dubna 2023 od 10 hodin**. Připraveny jsou tradiční velikonoční dílny, trhy a bohatý doprovodný program. Více informací a podrobný program naleznete na webových stránkách muzea www.mjh.cz/aktuality.

Muzeum Jindřichohradecka připravilo pro děti a žáky z mateřských a základních škol **VELIKONOČNÍ VÝTVARNÉ DÍLNY**, které se uskuteční v termínu od 27. března do 31. března 2023 v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Na program je nutné se předem objednat u Ing. Martiny Machartové (tel.: 384 363 661, 702 208 639, e-mail: machartova@mjh.cz).

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz

Ročník XXXII. 3/2023

Registrační značka: MK ČR 11673